

INFORME SOBRE LA NECESSITAT D'AVALUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL DE LES INSTAL·LACIONS DE GESTIÓ DE RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS (RAEE)

OBJECTE DE LA CONSULTA

S'ha rebut una consulta formulada pel Servei de Gestió de Residus de la Direcció General de Canvi Climàtic i Qualitat Ambiental. En aquesta s'exposa que l'entrada en vigor del Reial decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE), estableix condicions específiques per a determinades operacions de gestió d'aquests residus. En particular, totes les instal·lacions en funcionament han de sol·licitar la revisió de la seua autorització.

Atés que amb caràcter general aquesta direcció general ha aplicat el criteri de sotmetre les instal·lacions de gestió de RAEE a avaluació d'impacte ambiental, en considerar-les instal·lacions en què s'emmagatzema ferralla (entés en el sentit ampli de material metàl·lic), se sol·licita que es concrete la necessitat que aquestes instal·lacions siguen sotmeses al tràmit d'avaluació d'impacte ambiental.

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

El Reial decret 110/2015, de 20 de febrer, desplega la Llei 22/2011, de 28 de juliol, en l'àmbit de la producció i gestió del residu específic denominat «residus d'aparells elèctrics i electrònics o RAEE». Aquest decret defineix «aparells elèctrics i electrònics o AEE» com aquells aparells que per a funcionar degudament necessiten corrent elèctric o camps magnètics (...), que estan destinats a utilitzar-se amb tensió nominal no superior a 1.000 V en CC i 1.500 V en CA. Es tracta, per tant, d'una definició basada en la manera de funcionament d'aquests equips i no en les seues característiques tècniques o la composició material.

Els aparells elèctrics i electrònics són productes molt complexos que generalment inclouen nombroses parts i components (peces metàl·liques i plàstiques variades, carcasses de plàstic, fusta o metall, targetes de circuits impresos, tubs de rajos catòdics, pantalles de cristall líquid, cables, piles, bateries, components elèctrics i electrònics, diversos fluids, contrapesos de formigó, cartutxos d'impressió, motors elèctrics, etc.) fabricats essencialment amb metalls (ferris i no ferris), polímers, vidres i altres materials (fusta, cautxú, cartó, etc.), depenent la proporció de cada un d'aquests materials del tipus d'aparell en qüestió. És la inclusió de materials metàl·lics en la seua composició la raó per la qual aquest òrgan ambiental sempre ha considerat que constitueixen «ferralla», d'acord amb l'accepció col·loquial i literal d'aquest terme.

En particular, la normativa en matèria d'avaluació d'impacte ambiental ha inclòs en els seus annexos activitats dedicades a la gestió de determinats residus i, en especial, la ferralla. La legislació bàsica estatal, ja l'any 2000 i en transposició de la directiva europea en la matèria, va introduir en l'annex II les instal·lacions d'emmagatzematge de ferralla, incloent-hi vehicles rebutjats i instal·lacions de desballestament (grup 8.d). Aquest epígraf ha quedat en l'actualitat inclòs en l'annex II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, llei bàsica estatal en la matèria (grup 9.d, referit a activitats exercides fora de nau industrial o instal·lacions situades fora de polígon industrial). En relació amb el que es regula en l'article 7.2 d'aquesta llei, constituïria un cas d'avaluació d'impacte ambiental simplificada.

No obstant això, a la Comunitat Valenciana es disposa de normativa de desplegament de la legislació bàsica i que estableix normes addicionals de protecció. En particular, en el cas que s'analitza, la Llei 2/1989, de 3 de març, inclou un epígraf específic de desballestament i/o emmagatzematge de ferralla (grup 6.c) en l'annex únic, el qual ha sigut desenvolupat mitjançant el Decret 162/1990, de 15 d'octubre, i modificat pel Decret 32/2006, de 10 de març (grup 6.c.2 de l'annex I). Es tracta, per tant, d'un projecte sotmès a avaluació d'impacte ambiental, ordinària, en aplicació del marc bàsic normatiu ja esmentat.

Cal afegir que la normativa en matèria d'avaluació d'impacte ambiental no empra, amb caràcter general, la terminologia pròpia de l'àmbit dels residus, més enllà de la distinció entre residus perillosos i no perillosos. No s'ajusta, per tant, a la classificació continguda en la Decisió 2014/955/UE, de la Comissió, de 18 de desembre de 2014, per la qual es modifica la Decisió 2000/532/CE, sobre la llista de residus, o a la normativa reguladora de la gestió de residus específics.

CONSIDERACIONS PARTICULARS

En particular, d'acord amb la regulació que estableix el Reial decret 110/2015, de 20 de febrer, l'objecte de la consulta fa referència a la gestió de residus d'aparells elèctrics i electrònics. En concret, se sol·licita que es determine la necessitat d'avaluació d'impacte ambiental de determinades instal·lacions de gestió d'aquests residus. Cal indicar que el Reial decret 110/2015 distingeix entre RAEE domèstics i RAEE professionals, entesos aquests últims com a exclusió dels primers (article 3.1). Aquesta qüestió és rellevant atés que l'obligació de la gestió dels residus domèstics afecta les entitats locals d'acord amb el que preveu la legislació bàsica.

En primer lloc, el capítol IV del Reial decret 110/2015 preveu quatre canals de recollida de RAEE: la recollida municipal per les entitats locals (secció 2a), pels distribuïdors (secció 3a), pels productors d'AEE (secció 4a) i directament pels gestors de residus (secció 5a). L'objectiu final és facilitar als consumidors les vies adequades d'entrega d'aquests residus, de manera que s'eviten pràctiques indesitjades com la ruptura, la recollida per gestors il·legals o el depòsit en la via pública. Aquesta recollida no pot ni ha de ser concebuda com una operació de tractament de RAEE en els termes definits en l'article 3.v del Reial decret 110/2015 (operació de valorització o eliminació de RAEE, incloent-hi la preparació anterior a la valorització o eliminació, en les quals s'inclouran la preparació per a la reutilització, i també les operacions que es denominaran de «tractament específic de RAEE», que són els tractaments realitzats després de la preparació per a la reutilització). Aquest tipus d'instal·lacions, que actuen en l'àmbit de la recollida de RAEE a l'espera del tractament, no es consideren sotmeses a avaluació d'impacte ambiental ja que no s'emmagatzema ferralla ni es valoritzen residus.

En segon lloc, en la consulta rebuda se citen els centres de preparació per a la reutilització (CPR). La Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, defineix la «preparació per a la reutilització» com l'operació de valorització consistent en la comprovació, neteja o reparació, per mitjà de la qual productes o components de productes que s'hagen convertit en residus es preparen perquè puguen reutilitzar-se sense cap altra transformació prèvia. De conformitat amb l'article 3.v del Reial decret 110/2015, la preparació per a la reutilització es concep com un tractament previ al tractament específic a què han de ser sotmesos els RAEE, i l'exercici del qual s'ha d'ajustar al que preveu l'article 30 i d'acord amb els requisits tècnics establits en l'annex IX.

D'acord amb els requisits tècnics establits en l'annex IX del Reial decret 110/2015, en les instal·lacions de preparació per a la reutilització es realitzen tasques de verificació, segregació, reparació i neteja dels RAEE que es reben (s'abasteixen, en particular, de les instal·lacions que actuen en l'àmbit de la recollida dels RAEE). Aquestes tasques són susceptibles de generar fraccions residuals entre les quals s'inclouen metalls ferris i no ferris, és a dir, ferralla, per tant es considera que aquestes instal·lacions han de ser sotmeses a avaluació d'impacte ambiental.

Finalment, se citen les instal·lacions de tractament específic de RAEE on es retiren, com a mínim, qualsevol tipus de fluids i es tracten selectivament els materials (entre els quals s'inclouen metalls ferris i no ferris, és a dir, ferralla) i components, de conformitat amb el que preveu l'annex XIII del Reial decret 110/2015. Són aplicables a aquest tipus d'instal·lacions els casos ja mencionats d'avaluació d'impacte ambiental.

CONCLUSIÓ

Les instal·lacions de recollida separada de RAEE no es consideren sotmeses a avaluació d'impacte ambiental mentre no emmagatzemen ferralla ni realitzen operacions de tractament específic de RAEE.

Els centres de preparació per a la reutilització i les instal·lacions de tractament específic de RAEE, independentment de la seua ubicació i capacitat, es consideren sotmeses a avaluació d'impacte ambiental ordinària, en la mesura que les operacions de tractament que s'hi desenvolupen són susceptibles de generar fraccions residuals metàl·liques fèrriques i no fèrriques (és a dir, ferralla), mentre estiga en vigor la normativa valenciana en la matèria.

SUBDIRECCIÓ GENERAL D'AVALUACIÓ AMBIENTAL
Signat el 17 de febrer de 2016